

Praxis för stödfonder till mindre bemedlade familjer

Varför behövs stödfonder?

Allt fler föreningar har under de senaste åren valt att inrätta stödfonder eller ekonomiska stödformer för att möjliggöra barns och ungas deltagande i hobby- och idrottsverksamhet. Bakgrunden är ökade kostnader för familjer samt en växande ekonomisk utsatthet bland barnfamiljer.

Syftet med stödfonderna är att säkerställa att inget barn eller ung person behöver avstå från en meningsfull fritidsaktivitet på grund av familjens ekonomiska situation.

Olika modeller för att bevilja stöd

Det finns inte en enda rätt modell. Föreningar väljer det arbetssätt som bäst passar den egna verksamheten och föreningens värderingar.

1. Ansökan via webbformulär

I denna modell fyller vårdnadshavaren i ett webbformulär där familjens situation beskrivs och behovet av stöd motiveras.

Föreningen utser vanligtvis en mindre arbetsgrupp eller kommitté som behandlar ansökningarna och fattar beslut om beviljande av stöd.

Fördelar:

- Tydlig och transparant process.
- Samma kriterier gäller för alla sökande.
- Möjlighet att dokumentera beslut och uppföljning.

Att tänka på:

- Ansökningsblanketten bör vara enkel och lätt att fylla i.
- Undvik att efterfråga mer känsliga uppgifter än nödvändigt.
- Informera tydligt om hur uppgifterna behandlas och vem som har tillgång till dem.

2. Bedömning via extern part

Vissa föreningar väljer att låta en extern aktör, exempelvis församlingens diakoni eller annan professionell aktör, bedöma ansökningarna.

Ansökan kan då innehålla en närmare redogörelse för familjens ekonomiska situation, men den informationen stannar hos den externa parten.

Föreningen får endast besked om vilka familjer som rekommenderas stöd.

Fördelar:

- Högre grad av anonymitet.
- Kan minska känslan av skam hos de sökande.
- Besluten görs av personer med erfarenhet av ekonomisk utsatthet.

Att tänka på:

- Ansvarsområden och sekretess bör vara tydligt överenskomna.
- Information om processen bör kommuniceras öppet till medlemmarna.

3. Rekommendation via lagledning eller tränare

En del föreningar använder en modell där lagledare eller tränare kan rekommendera familjer för stöd.

Eftersom ledarna ofta har nära kontakt med familjerna kan de upptäcka situationer där ekonomiska svårigheter riskerar att hindra deltagandet. Familjen behöver då inte nödvändigtvis lämna in en formell ansökan.

I många fall betalas stödet inte ut till familjen. I stället minskar eller täcks deltagaravgifter, medlemsavgifter eller andra kostnader direkt genom överföring till lagets eller föreningens konto.

Fördelar:

- Låg tröskel för familjen.
- Hjälper familjer som saknar ork eller förmåga att genomföra en ansökningsprocess.
- Säkerställer att stödet används för avsett ändamål.

Att tänka på:

- Tydliga kriterier behövs för att undvika ojämlik behandling.
- Beslut bör inte fattas av en enskild ledare utan förankras i en utsedd grupp eller ansvarsperson.

Utmaningar som föreningar lyfter fram

Föreningar som arbetar med stödfonder beskriver flera återkommande utmaningar:

Skam och stigma

Många familjer upplever det som svårt att be om ekonomisk hjälp. Rädslan för att bli bedömd eller utpekad kan göra att familjer avstår från att söka stöd trots att behovet är stort.

Brist på ork eller resurser

Ekonomisk utsatthet sammanfaller ofta med stress och andra belastningar i vardagen. Vissa familjer saknar därför kraft eller möjlighet att fylla i ansökningar och samla in nödvändiga uppgifter.

Ekonomiadministration

Vissa familjer kan ha svårt att hantera ersättningar som betalas ut i efterhand. Därför väljer många föreningar att låta stödet gå direkt till avgifter eller verksamhetskostnader i stället för att betalas ut till familjen.

Balans mellan stöd och integritet

Föreningar behöver hitta en balans mellan att säkerställa att stödet når rätt målgrupp och att samtidigt värna familjernas integritet och personliga situation.

Goda råd till föreningar

Sänk tröskeln för att söka stöd

- Gör information om fonden lätt att hitta.
- Använd ett enkelt språk.
- Erbjud hjälp att fylla i ansökan vid behov.

Skydda familjens integritet

- Begränsa antalet personer som behandlar ansökningar.
- Hantera personuppgifter konfidentiellt.
- Informera tydligt om hur uppgifterna används.

Kommunicera att stöd är normalt

- Lyfta fram att fonden finns för att möjliggöra deltagande, inte som välgörenhet.
- Berätta att ekonomiska utmaningar kan drabba vem som helst.

Var flexibel

- Alla familjers situationer ser olika ut.
- Kombinera gärna flera modeller för att nå fler av dem som behöver stöd.

Följ upp verksamheten

- Utvärdera regelbundet om stödet når rätt målgrupp.
- Samla erfarenheter från familjer, ledare och beslutsfattare.
- Se över kriterier och processer vid behov.

Sammanfattning

En välfungerande stödfond kan vara avgörande för att barn och unga ska kunna fortsätta med sin hobby eller idrott oavsett familjens ekonomiska situation. Föreningar kan välja mellan flera olika modeller för att bevilja stöd, men gemensamt för de mest framgångsrika lösningarna är låg tröskel, respekt för integriteten och ett tydligt fokus på att göra deltagande möjligt för alla. Genom att arbeta aktivt med tillgänglighet, anonymitet och enkelhet kan föreningen minska hindren för de familjer som behöver stöd allra mest.

Medfinansieras av Europeiska unionen

IDROTT SOM FRÄMJAR SAMHÖRIGHET ★ URHEILU OSALLISUUTTA EDISTÄMÄSSÄ ★
Alla med!
Kaikki mukaan!

Svenska kulturfonden

LEADER
Aktion Österbotten

Yrkeshögskolan Novia

VAMK
VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES